

11. Az új tudományos eredmények összefoglalása, a munka értékelése tartalmi és módszertani szempontból, esetleges különvélemények, a bírálóbizottság állásfoglalása a nyilvános vitában vitatott kérdésekről:

A jelölt olyan aktuális téma kidolgozására vállalkozott, amely illeszkedik a Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar és a Hadtudományi Doktori Iskola kutatási programjába. Témaválasztása időszerű és a magyar szakirodalomban hiánypótló.

Nagy-Britannia és az Egyesült Államok külbirtokainak problémái kevésbé ismert és kutatott kérdése a hazai tudományos életnek. Az értekezés vizsgálja Nagy-Britannia—hajdan volt birodalom csekély maradványaként— 14 Tengeren Túli Területének, míg az Egyesült Államok—amely

hagyományosan a gyarmatosítás elleni politikát folytatott— ugyancsak 14 un. Szigetterületének történetét, jogállását, jelenlegi helyzetét. A szerző értekezése céljaul tűzte ki, hogy feltárja a külbirtokokkal kapcsolatos fegyveres és politikai küzdelmek kialakulásának okait, a jogi, gazdasági törekvéseket. Elemzi a társadalmi és természeti biztonsági kihívások jelenlegi állását, megoldásuk lehetséges alternatíváit.

Megállapítható, hogy az értekezés tartalmi és formai szempontból eleget tesz a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Doktori Szabályzatában foglalt kritériumoknak. A téma feldolgozása megfelel a korszerű kutatási módszereknek. Az értekezés szerkezete áttekinthető, világos, nyelvezete olvasmányos, formai hiányosságai érdemben nem befolyásolták az értekezés értékét. A disszertáns jól használta a szakmai terminológiát. Az értekezés szerves részét képezik a jól követhető ábrák.

A nyilvános vita során a feltett kérdésekre a jelölt helyes reflexiókkal válaszolt.

A Bizottság a jelölt új tudományos eredményeként fogadja el:

1. Feltárt egy eddig Magyarországon nem vizsgált témakört; a brit és amerikai külbirtokok helyzetét. Feldolgozta e területeket létrehozó történelmi folyamatokat, áttekintette jelenlegi státuszukat és a helyi társadalmakat érintő lényeges kérdéseket.

2. Bemutatta a területek geopolitikában játszott szerepét és rámutatott, hogy a területek között több stratégiailag jelentős földrajzi helyszínen fekszik, így azok szerepet kaphatnak egy-egy jövőbeli esetleges konfliktusban, akár mint konfliktusforrás, akár mint utánpótlási útvonal jelentős állomása.

3. Bemutatta, hogy a területek helyzetét nem lehet egyoldalú függésként ábrázolva gyarmatinak nevezni, mivel mára egy kölcsönös előnyökön alapuló kapcsolatrendszer jellemzi az anyaországhoz fűződő viszonyukat, melyben mindkét fél jogokkal rendelkezik és kötelezettségeket vállal, valamint az angolszász államok egyértelműen saját oldalukra állították a területek lakosságát. Ebből következően sem az amerikai sem a brit külbirtokok esetében nem várható a független államiság elérése a közeljövőben.

Mindezek alapján a Bíráló Bizottság **javasolja** a NKE Doktori Tanácsának Szabó Máté Csaba számára a PhD fokozat odaítélését.